

मह्ये ! महापुण्यं पृथिव्यां सर्वतो दिशम् । परिक्रम्य
यथाध्यानं प्रसाधगणितं शुभम् । भूम्याः परिक्रमे सत्यं
प्रसाधं योजनानि च । षट्कोटिसहस्राणि षट्को-
टीयतानि च । तीर्थान्येतानि देवाश्च तारकाश्च
नभस्तथैव । गणितानि समस्तानि वायुना जगदायुषा ।
ब्रह्मणा लोभयेनैव नारदेन प्रुवेण च । काम्यवता सप-
त्नेश्च रायणेन हनूमता । एतैरेकधा देवैः सहागरवना
महो । क्रमिता वाजिना चैव बाह्यमण्डलरेखया ।
अन्तरे भ्रमणेनैव सुप्तिरेण महात्मना । तथा च पूर्व-
देवैर्नैः पशुभिः पाण्डुनन्दनैः । योगसिद्धैश्च केशि-
नार्कहृदयसुरैरपि । क्रमिता न क्रमिष्यन्ति न पूर्व-
नापरे जनाः । अत्युत्तमलोपेतैः प्राणिभिश्चात्यु-
त्तमिभिः । मनसापि न शक्यन्ते गमनस्य च का कथा ।
सप्रदीपे तु तीर्थानि भ्रमणादयत् फलं भवेत् । प्राप्यते
चाधिकं तत्त्वान् मधुरायाः परिक्रमे । मधुरां वनतु
प्रायः यस्तु कुर्यात् प्रदक्षिणम् । प्रदक्षिणीकृता तेन
सप्रदीपा वस्तुनरा । तस्मात् सर्वप्रयत्नेन सर्वकामानभी-
ष्टुभिः । कर्त्तव्या मधुरां प्राप्य नरैः सत्यं प्रदक्षिणा ।
ल्युट् । परिक्रमणं तत्पार्थे न ।

परिक्रमसह षड्को परिक्रमं सहते सह-अच् । ज्ञाने लि०
क्षिप्यं जातित्वात् ङीष् ।

परिक्रयः पु० परि+क्री-अच् । १।यनिभये तस्यैवपदानेन
क्रयणे “कोषान् रक्षाद्विकोषेण सर्वकोषेण वा पुन । शेष
प्रकृतिरक्षार्थं परिक्रय उदाहृतः” कामन्द० । नियतकालं
मृत्या रक्षोकरणे सि०कौ० तत्पार्थे करणस्य वा सस्य-
दानता श्रतेन शताय वा परिक्रीतः । ल्युट् । परिक्र-
य तत्पार्थे न० “परिक्रयणे सम्प्रदानमन्यतरस्याम्” पा०

परिक्रिया स्त्री परितः क्रिया । १।परिखादिना वेदने कथरः
२एकादश्यागभेदे “सदास्रक्रिया अतुक्रिया परिक्रिया वा
खनेकामः” आश्व०श्रौ० ६५ १२ परिक्रियायैकाहा
भवति एषामन्यतमेन स्वर्गकामो यजेतेति” नारा० ।

परिक्रपणः पु० परि+क्रण-कर्त्तरि ल्य । सेचे निरु० ६ ।

परिचयः पु० परि+चि-भावे अच् । नाये महः ६ ५६

परिच्छाद्यः न० परि+क्षै-भावे ल्युट् । परीक्षायां “यानि
परिच्छाद्यान्त्याहंको कृष्णाः पश्यन्तोऽभवन्” ऐत० ब्रा० २ १४

परिचित् पु० परिचीये क्षयति वर्द्धते चि-क्लिप् । १।अभिष-
क्तु पुत्रे नृपभेदे वक्षानिहृक्तिः भा०श्रौ० १६ अ० “विराटस्य
सुतां पूर्वं क्षुपां गायत्रीवपुश्चनः । उपप्लवनां दहा

सत्यवाक् ब्राह्मणोऽब्रवीत् । परिचीयेषु कश्च पुत्रस्तव
भविष्यति । एतदस्य परिचित्त्वं गर्भस्यस्य भविष्यति ।
तस्य तद्वचनं बाधोः सत्यमेतद् भविष्यति । परिचित्
भविता क्षेमां पुनर्वचकरः सुतः” । किपि उपसर्गदीर्घं
परीक्षित् अप्यत् । कर्त्तरि क्त परिचित्तोऽप्यत् पठ्ठर० ।
२।कुबेरपुत्रभेदे पु० हरिवं० २२ अ० “दाहक्षौ तव वंशो-
ऽस्मिन् दावेन च परिचितौ” तत्पार्थाध्याये । ३।अविच्यतः
पुत्रे नृपभेदे च “अविच्यतः परिचित्तु यवनाश्च
वीर्यवान्” भा०श्रौ० ६४ अ० ।

परिचेषः पु० परितः क्षिप्यते विषयवासनया जीवात्मा येन
परि+क्षिप-करणे चञ् । १।इन्द्रिये “एकादशपरिक्षेपं
मनोव्यानरणात्मकम्” भा०श्रौ० १६ अ० भावे चञ् ।
२।परित्यागने च ।

परिचेषकः लि० परि+क्षिप-ताच्चीत्ये वुञ् । परित्यक्तनशीले
परिचेषिन् लि० परि+क्षिप-ताच्चीत्ये घिहुष् । परितः क्षे-
पयशीले क्षिप्यं ङीष् ।

परिखा स्त्री परितः खन्ते खन-ङ । इरादौ रिपुप्रभृतीनां
दुष्प्रवेशताविद्ध्ये गर्त्तदूपावां जलाधारस्थाने वेदना-
कारभूमी खनरः । परिखामानश्च ब्रह्मदे० पु० जगत् ७०
२०२ अ० उक्तं यथा “प्रस्ये च परिखामानं घतहस्तं
प्रवस्तकम् । परितः शिविराश्चाश्च गम्भीरदशहस्त-
कम् । सङ्केतपूर्वकश्चैव परिखादारभोर्षितम् ।
शत्रोरगम्यं मित्रस्य गम्यमेव सुखेन च” । ततः भवाद्यर्थे
पञ्चाद्या० अच् । पारिख तद्भावादौ लि० तल्ल नञ्
परिखात इति पाठान्तरे पारिखात इत्यपि तत्पार्थे
परिखात न० परितः खातम् । १।परिखायाम् । २।परिखन
कर्म्मणि लि० ।

परिगणनः न० परि+गण-भावे ल्युट् । १।सर्वतोभावेन ग-
णने २।विधिनिषेधशास्त्रयोः विशेषतः कीर्त्तने च

परिगणितः लि० परि+गण-क्त । १।विधिनिषेधयोः विशेष-
रूपेण कीर्त्तिते च । २।संख्याते च

परिगतः लि० परि+गण-क्त । १।आप्ते २।सृष्टे ३।सृष्टे ४।
चिते च मेदि० । ५।गते हेमच० ६।वेदिते च । कर्त्तरि क्त ।
७।परितो गन्तरि लि० ।

परिमदितः न० परि+गद-क्त । परिक्रमणे तत्कृतमनेन
दृष्टा० इति परिमदितम् तत्कर्त्तरि रित्वां ङीष् ।

परिमहनः न० परि+मत्-भावे ल्युट् । कुष्मा० न अत्यम् ।
अत्यन्तमहने